

Μ
Η
Ν
Α
Σ

Συνέντευξη της ομάδας
του Ομίλου Δημοσιογραφίας
του Πρότυπου Γυμνασίου
Αναβρύτων (2023-2024)

#minasefiveias

με τον συγγραφέα
Γιώργο Κ. Παναγιωτάκη
για το βιβλίο του
«Μικρόκοσμος»

Ε
Φ
Η
Β
Ε
Ι
Α
Σ

Συντονισμός
Πελιώ Παπαδιά,
δημοσιογράφος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

Ήταν ένα μικρό ταξίδι αυτό που κάναμε φέτος στον Μήνα Εφηβείας, παρέα με την καταπληκτική δημοσιογραφική ομάδα του Γυμνασίου Αναβρύτων, τη φιλόλογο **Κάτια Τσαγκάρη**, την **Πελιώ Παπαδιά** και τον **Δικαίο Χατζηηλί**. Και, όπως συμβαίνει με όλα τα -ωραία- ταξίδια, η ολοκλήρωσή του μας βρίσκει με περισσότερη γνώση και δύναμη. Σε μια εποχή που, κακά τα ψέματα, η δημοσιογραφία και οι άνθρωποί της αντιμετωπίζουν μεγάλες προκλήσεις (και συχνά βιάζονται, περιορίζονται, λογοκρίνονται, αντιγράφονται ή ακόμη και αντικαθίστανται από «έξυπνες» μηχανές), ο ενθουσιασμός, η φρέσκια ματιά και το συνεργατικό πνεύμα αυτών των παιδιών μάς γεμίζουν με αισιοδοξία και ελπίδα. Τους εύχομαι καλά ρεπορτάζ!

Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης

Ο Μ(μ)ικρόκοσμος του Γιώργου Κ. Παναγιωτάκη

Στο πλαίσιο του Μήνα Εφηβείας 2023, που διοργάνωσαν για άλλη μια χρονιά οι Εκδόσεις Πατάκη, ο όμιλος δημοσιογραφίας του Πρότυπου Γυμνασίου Αναβρύτων, υπό την καθοδήγηση της φιλόλογου **Κας Κάτιας Τσαγκάρη**, συνάντησε τη δημοσιογράφο Πελιώ Παπαδιά και τον συγγραφέα και δημοσιογράφο Γιώργο Παναγιωτάκη και συζητήσαν για τους τρόπους παρουσίασης των παιδικών και εφηβικών βιβλίων στα παραδοσιακά και στα νέα ΜΜΕ.

Έπειτα από μια ιδιαίτερα δημιουργική κουβέντα, κατά τη διάρκεια της οποίας οι προσκεκλημένοι των εκδόσεων απάντησαν σε όλες τις -ενδιαφέρουσες και έξυπνες- ερωτήσεις των μαθητών, ανατέθηκε στους εκκολλημένους δημοσιογράφους (ναι, ναι, στους μαθητές αναφερόμαστε) μια διασκεδαστική και εποικοδομητική (τουλάχιστον αυτό ελπίζουμε) εργασία: Να διαβάσουν το εφηβικό μυθιστόρημα του Γιώργου Παναγιωτάκη *Μικρόκοσμος* και έπειτα να ετοιμάσουν μια συνέντευξη, μέσα από την οποία θα συστήνουν στο κοινό τον συγγραφέα και το συγκεκριμένο βιβλίο. Όπερ και εγένετο! Λίγο καιρό μετά το σεμινάριο, ο κ. Παναγιωτάκης συναντήθηκε ξανά με τους συμμετέχοντες στον όμιλο. Έχοντας πλέον διαβάσει όλοι τον *Μικρόκοσμο*, τα παιδιά τον «ανέκριναν», απομαγνητοφώνησαν τις απαντήσεις του και παρέδωσαν στους διοργανωτές του σεμιναρίου την πρώτη τους δημοσιογραφική δουλειά! Εμείς τους βάζουμε άριστα. Εσείς;

Είναι μεγάλη μας χαρά που σας έχουμε σήμερα εδώ μαζί μας. Οι ερωτήσεις μας αφορμώνται από μια σειρά λέξεων που σχηματίζουν μια ακροστιχίδα με βάση το ελληνικό αλφάβητο. Οπότε πάμε να ξεκινήσουμε!

A ΑΡΧΗ

Κάθε αρχή και δύσκολη... Θα θέλαμε να μεταφερθούμε πίσω, στη δική σας αρχή, και να μας πείτε πώς ήρθατε σε επαφή για πρώτη φορά με τον κόσμο της ανάγνωσης και της συγγραφής;

Θα πάμε πολύ πίσω... Ξεκίνησα να διαβάζω από όταν ήμουν παιδί. Μου άρεσε και για καλή μου τύχη στο σπίτι είχαμε πάρα πολλά βιβλία. Έμπαινα σε έναν νέο κόσμο, γνώριζα νέα πράγματα κι όλο αυτό με ενθουσίαζε. Συχνά τις νύχτες καθόμουν και διάβαζα κρυφά, για να μην ξυπνήσω την αδερφή μου. Κάποια στιγμή αναρωτήθηκα πώς θα ήταν αν έγραφα κι εγώ κάτι. Έπαιρνα ιδέες από όσα διάβαζα, πρόσθετα και τα δικά μου κι έτσι άρχισαν όλα.

B ΒΙΒΛΙΟ

Από όλα τα βιβλία που έχετε γράψει είναι κάποιο που αγαπάτε λίγο περισσότερο από τα άλλα;

Δεν μπορώ να πω πως υπάρχει κάποιο που να μου αρέσει περισσότερο ή λιγότερο. Από τη μια, κάποια βιβλία σου γίνονται με τον χρόνο πιο ώριμα και η γραφή σου αποκτά εμπειρία, όμως πιθανόν να χάνουν τον αυθορμητισμό και τον ενθουσιασμό της πρώτης φοράς. Θα μπορούσα μόνο να πω ότι ίσως έχω μία προτίμηση στα βιβλία που έχουν αγαπηθεί κυρίως από τα παιδιά. Συχνά οι προτιμήσεις των μικρότερων αναγνωστών με επηρεάζουν! Ο *Μικρόκοσμος*, με τον οποίο ασχοληθήκατε εσείς, είναι επίσης από τα αγαπημένα μου. Είναι μάλιστα αυτό που έχει συγκεντρώσει τις καλύτερες κριτικές.

Για ποιο βιβλίο σάς μιλούν κυρίως τα παιδιά και οι έφηβοι;

Κυρίως αναφέρονται στη σειρά «Λέσχη Αλλόκοτων Πλασμάτων», στο *Τίγκρε* και στον *Ισιντόρ*. Αυτά τα τρία είναι που έχουν διαβαστεί περισσότερο, καθώς και μία σειρά που είχα γράψει παλιότερα, οι «Αταξίες στην τάξη».

Γ ΓΟΜΑ

Αν είχατε μια γόμα με υπερφυσικές ιδιότητες τι θα σβήνατε από τον κόσμο;

Ωραία ερώτηση και δύσκολη... Πολλά πρέπει να σβηστούν σε όλον τον κόσμο, έτσι δεν είναι; Ή τουλάχιστον να αλλαχτούν. Κάτι που θα ήθελα να σβήσω οπωσδήποτε είναι ο πόλεμος και όσα προκαλεί: τον πόνο, τις απώλειες... Επίσης, θα έσβηνα το χωρίς λόγο μίσος του ενός για τον

άλλο. Θα έσβηνα την αδικία και την ανισότητα που υπάρχει στον κόσμο. Το κακό είναι πως δε σβήνεται τόσο εύκολα αυτά. Θα μας τελειώσουν και οι γόμες...

Δ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ

Για κάποια χρόνια ασχοληθήκατε και με τη δημοσιογραφία, σωστά; Τι σας γοήτευε στον χώρο αυτό και τι σας έκανε να τον εγκαταλείψετε;

Δεν τον έχω εγκαταλείψει. Γράφω ακόμα άρθρα σχετικά με τον κινηματογράφο, την τέχνη, το βιβλίο... Όμως, ασχολούμαι πια κάπως λιγότερο, γιατί η λογοτεχνία, τόσο η συγγραφή όσο και η μετάφρασή της, απαιτεί πολύ χρόνο.

Ε ΜΗΝΑΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ

Πάνω από 10 χρόνια, οι Εκδόσεις Πατάκη υλοποιούν κάθε Νοέμβριο δράσεις για εφήβους. Τι σας έκανε να λάβετε μέρος σε αυτήν τη δράση;

Εξαρχής μου φάνηκε ωραίο, γιατί συναντάς παιδιά, κόσμο πολύ, μιλάς για ζητήματα που δεν είναι απαραίτητα βασισμένα πάνω σε ένα βιβλίο, μοιράζεσαι λίγο τις γνώσεις σου με τα παιδιά, τους δίνεις ένα έναυσμα να δημιουργήσουν όμορφα πράγματα. Θυμάμαι μια φορά που ξεκινήσαμε από τη συγγραφή ενός σεναρίου και καταλήξαμε στα γυρίσματα μιας ταινίας. Ήταν δουλειά των παιδιών· εγώ είχα απλώς την καθοδήγηση. Αν δείτε τον κατάλογο των δράσεων που γίνονται κάθε χρόνο, θα βρείτε ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες προτάσεις. Αν ήμουν μαθητής, φυσικά θα ήθελα να συμμετείχα σε κάποια από αυτές.

Ζ ΖΑΚΕΤΑ ΝΑ ΠΑΡΕΙΣ

Μια από τις φράσεις που ακούμε συνέχεια... (Μαζί με πολλές άλλες, βέβαια). Εσάς πώς σας φαίνονται οι σύγχρονοι γονείς;

Υπάρχουν γονείς και γονείς, έτσι; Δεν είναι όλοι το ίδιο. Η αλήθεια είναι ότι διακρίνω μια τάση προς την υπερπροστατευτικότητα. Δεν ξέρω εσείς πώς το βιώνετε ή αν ισχύει! Το βλέπω πάντως αρκετά συχνά. Υπάρχει ένα άγχος μεγαλύτερο από όσο πιθανόν είχαν οι δικοί μου γονείς. Κίνδυνοι υπήρχαν πάντα και θα συνεχίσουν να υπάρχουν. Και, βέβαια, όχι ότι κι εγώ δεν αγχώνομαι ως μπαμπάς. Το θέμα είναι πώς θα μπορέσει ο έφηβος να αντιμετωπίσει τους καθημερινούς κινδύνους. Μια κινέζικη παροιμία λέει: «Αν θέλεις να βοηθήσεις κάποιον που πεινάει, μην του

δώσεις ένα ψάρι, μάθε τον να ψαρεύει». Είναι ένας προβληματισμός.

Η ΗΡΩΑΣ

Από όλα τα βιβλία που έχετε διαβάσει ποιος ήρωας θα θέλατε να ήσαστε;

Ποιος ήρωας θα ήθελα να ήμουν; Θα ήθελα να ήμουν ένας από αυτούς τους ήρωες που δεν κάθονται στα αυγά τους διαρκώς, αλλά ανακαλύπτουν πράγματα, λένε θα το ψάξω, θα καταφέρω να πάω εκεί, θα προσπαθήσω να κυνηγήσω αυτό το όνειρο που έχω. Τέτοιοι ήταν κάποιοι ήρωες της κλασικής λογοτεχνίας, όπως ο ήρωας του Ντίκενς, ας πούμε. Για παράδειγμα, ο ήρωας από τις *Μεγάλες προσδοκίες* ήταν ένα παιδί πολύ φτωχό, το οποίο γνωρίζει σιγά σιγά και ερωτεύεται ένα κορίτσι, φτάνει στο Λονδίνο, γνωρίζει τον κόσμο, συναντά δυσκολίες, χάνει όλες τις προσδοκίες που είχε και παρ' όλα αυτά συνεχίζει. Το ίδιο και ο Όλιβερ Τουίστ, βέβαια, που ξεκινάει από ένα πολύ άσχημο περιβάλλον, ένα ορφανοτροφείο, και περνάει από χίλια μύρια κύματα και χίλιους κινδύνους. Ένας τέτοιου είδους ήρωας θα ήθελα να είμαι.

Θ ΘΥΜΑΜΑΙ

Τι θυμάστε πιο έντονα από τότε που ήσασταν στην ηλικία μας;

Τι θυμάμαι πιο έντονα, ε; Εσείς τώρα είστε πρώτη, δεύτερα και τρίτη γυμνασίου. Λοιπόν, από αυτή την εποχή θυμάμαι ότι είχα δύο ζωές. Δηλαδή, μία ζωή ήταν στην Αθήνα, στα Πατήσια, το σχολείο, οι φίλοι κτλ. και η δεύτερη ζωή ήταν τα καλοκαίρια. Τρεις μήνες, με το που έκλεινε το σχολείο, πήγαινα στο χωριό της μητέρας μου, στην Εύβοια, κι έμενα εκεί με έναν θείο, μόνιμο κάτοικο, ενώ οι γονείς μου έρχονταν κάποια στιγμή τον Αύγουστο. Όλη μέρα ψάρεμα, μπάνιο, εξερευνησεις στο ποτάμι... Νομίζω πως θα κρατούσα αυτή την αίσθηση, ότι ζούσα δυο διαφορετικές ζωές.

Πού ήσασταν πιο χαρούμενος;

Νομίζω πως ήμουν πιο χαρούμενος στο χωριό, για να είμαι ειλικρινής. Ήταν και καλοκαίρι, βέβαια, πάντα το καλοκαίρι παίζει έναν ρόλο. Όχι, όμως, ότι δεν υπάρχουν ωραίες καταστάσεις ακόμα και σε ένα σχολείο, όπως πολύ καλά ξέρετε.

Όταν ξεκινάτε να γράφετε ένα βιβλίο, υπάρχει περίπτωση να μην έχετε καμία απολύτως ιδέα πώς θα τελειώσετε;

Υπάρχει, βέβαια, αν και τις περισσότερες φορές ξέρω πάνω κάτω προς τα πού θα πάει. Συνήθως έχω ένα προσχέδιο, άλλοτε στο μυαλό μου και άλλοτε γραμμένο στο χαρτί. Ξέρω περίπου από πού ξεκινάει η ιστορία, ξέρω περίπου τι θα γίνει στη μέση και ξέρω περίπου πώς θα τελειώσει. Όμως, δεν τα ξέρω όλα, επίτηδες.

Υπάρχει φορά που είχατε σκεφτεί κάτι για το τέλος και το αλλάξατε στην πορεία;

Ναι, όπως άλλαξα και άλλα πράγματα. Κάποιος συγγραφέας είχε πει ότι η συγγραφή ενός βιβλίου είναι σαν να βγάζεις βόλτα τον σκύλο σου: ξέρεις από πού θα ξεκινήσεις και πού θα φτάσεις, αλλά την πορεία την καθορίζει ο σκύλος. Κάπως έτσι είναι. Δηλαδή γράφεις, κάποια στιγμή βρίσκεσαι σε ένα αδιέξοδο, ξαφνικά οι ήρωες σου έχουν αποκτήσει δικές τους ανάγκες και δική τους θέληση και σε αναγκάζουν να αλλάξεις αυτά που είχες στο μυαλό σου. Οπότε σιγά σιγά κάπως σε κατευθύνουν αλλού. Μια φορά άλλαξα και το τέλος. Ενώ είχα άλλο στο μυαλό μου, τελικά πήγα αλλού, γιατί αναγκάστηκα. Οι ήρωες με είχαν οδηγήσει εκεί.

Να ρωτήσουμε κάτι επί τη ευκαιρία; Υπάρχει πειθαρχία στη συγγραφή; Δηλαδή θα πείτε «εγώ θα σηκώσω το πρωί και θα γράψω μέχρι το μεσημέρι» ή μια μέρα μπορεί να μη γράψετε τίποτα και την άλλη μέρα να γράφετε από το πρωί ως το βράδυ;

Πρέπει να υπάρχει πειθαρχία. Τουλάχιστον σ' εμένα έτσι λειτουργεί. Έστω μια υποτυπώδης, έτσι... Δε λέω ότι είμαι με το ρολόι, ακριβώς, αλλά σίγουρα θα κάτω κάθε μέρα. Δηλαδή τη μια μέρα μπορεί να κάτω δυο ώρες και την άλλη να κάτω τρεις και την άλλη μία και την άλλη τέσσερις ώρες. Αλλά θα κάτω, δε θα το αφήσω ακόμα και όταν δεν έχω κέφι για γράψιμο και δε βγαίνει. Γιατί υπάρχουν κάποιες τέτοιες μέρες που είναι το κεφάλι σου καζάνι και δεν μπορείς να έχεις καθαρό μυαλό για να δουλέψεις σωστά. Ακόμα και τότε θα κάτω, ακόμα κι αν τα σβήσω αυτά μετά και τα πετάξω. Νομίζω ότι αυτή η συνέχεια πρέπει να υπάρχει, γιατί αλλιώς βγαίνεις από την ατμόσφαιρα, χάνεις όλες τις λεπτές αποχρώσεις που δημιουργούν τελικά αυτό που είναι ένα βιβλίο.

Κ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όλο και συχνότερα τελευταία ακούμε για περιστατικά βίας και επιθετικότητας ανάμεσα σε νέους, εφήβους, αλλά και παιδιά. Πού οφείλεται, κατά τη γνώμη σας, αυτή η έξαρση;

Σίγουρα δεν οφείλεται στα παιδιά. Οφείλεται περισσότερο στη βία που υπάρχει γενικά στην κοινωνία. Και είναι μια αντανάκλαση που φτάνει μέχρι εκεί ίσως με διαφορετικό τρόπο. Ίσως είναι και ένα lifestyle που προωθείται. Άμα είσαι αγόρι, ας πούμε, πρέπει να είσαι μάγκας και σκληρός και να έχεις ως υπέρτατο αγαθό μόνο τα λεφτά και την υπεροχή έναντι των άλλων. Και δημιουργούνται έτσι καταστάσεις τοξικές. Η παραβατικότητα και η επιθετικότητα στα παιδιά είναι μια αντανάκλαση της επιθετικότητας που υπάρχει παντού στην κοινωνία μας.

Ποια πιστεύετε ότι είναι η πιο σημαντική αξία που μπορεί να έχει ένας άνθρωπος;

Νομίζω πως είναι η αλληλεγγύη και η ενσυναίσθηση, δηλαδή το να νιώθεις τις ανάγκες των άλλων, να μην κοιτάς μόνο τον εαυτό σου, να καταλαβαίνεις ότι όλοι είμαστε μέλη μιας κοινωνίας όπου δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε χωρίς τον άλλον. Χρειάζεται να αναστοχαστούμε.

Λ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ποιος είναι ο ρόλος της λογοτεχνίας στη ζωή μας; Γιατί διαβάζουμε βιβλία;

Είναι μια ανάγκη που την είχαν οι άνθρωποι από τότε που δεν υπήρχε καν γραφή. Η ανάγκη να μοιραζόμαστε ιστορίες. Μοιραζόμαστε μεταξύ μας ιστορίες που μας ενδιαφέρουν, που ταυτιζόμαστε, και μέσα από αυτές βρίσκουμε τα δικά μας μονοπάτια. Με τη λογοτεχνία και με τις άλλες τέχνες προσπαθούμε να δώσουμε ερμηνεία στον κόσμο μας, να βρούμε την ουσία, να ισορροπήσουμε, αλλά και να απολαύσουμε, να βιώσουμε τη χαρά.

Μ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΣ

Ποιο είναι το πιο σημαντικό μήνυμα που θέλατε εσείς να στείλετε μέσω αυτού του Μικρόκοσμου;

Δε θέλω να στέλνω μηνύματα μέσα από τα βιβλία ούτε θεωρώ ότι τα βιβλία είναι απαραίτητα φορείς μηνυμάτων. Είναι λευκές – ακούγεται αντιπατικό, εφόσον οι σελίδες είναι γραμμένες–, πάνω στις οποίες ο αναγνώστης θα γράψει όσα ο ίδιος καταλαβαίνει. Ίσως τα βιβλία να θέτουν ζητήματα, όμως ο αναγνώστης θα βρει τις δικές του απαντήσεις. Στον Μικρόκοσμο θίγονται πολλά: ο έρωτας, η ηθική, η αδικία, η αναζήτηση της ελευθερίας, η προσπάθεια να ακολουθήσεις μέχρι τέλους τις δικές σου αρχές, ο εγκλωβισμός που αισθανόμαστε οι άνθρωποι... Το βιβλίο μιλάει για την κοινωνία των μυρμηγκιών, αλλά τα ίδια συμβαίνουν και στους ανθρώπους.

Ήταν μυρμηγκία τελικά; Γιατί όταν πρωτοδιαβάσαμε το βιβλίο, οι μισοί λέγαμε ότι είναι μέλισσες κι οι άλλοι μισοί μυρμηγκία.

Μυρμηγκία είναι. Απλώς εγώ έκανα ένα παιχνίδι... Σκόπιμα δεν έγραφα τη λέξη μυρμηγκία, όπως όταν γράφω μια ιστορία για ανθρώπους, δεν γράφω πουθενά ότι είναι άνθρωποι. Το καταλαβαίνουμε. Κάπως έτσι και για τα μυρμηγκία.

Ν ΝΕΟΣ

Ποια συμβουλή θα δίνετε στους νέους;

Να κάνουν πράγματα που πραγματικά τους γεμίζουν, που τους κάνουν ευτυχισμένους. Ορισμένοι από τους γονείς μπορεί να με... κυνηγήσουν για αυτό που θα πω, αλλά θα το πω. Δεν είναι το ζητούμενο η επιτυχία: να μπει στην καλύτερη σχολή, να κάνει καριέρα... Ο καθένας θα βρει τον δρόμο του, αρκεί να είναι ισορροπημένος. Άλλωστε και η αποτυχία είναι μέσα στη ζωή. Εγώ, για παράδειγμα, είχα πολλές αποτυχίες στην πορεία μου. Δε σημαίνει ότι απογοητεύομαστε, είναι μέρος του παιχνιδιού και μέρος της μάθησης. Και έτσι προχωρά κανείς. Οπότε να μη φοβούνται τη ζωή, να δοκιμάζουν πράγματα, να αγωνίζονται για τα όνειρά τους, να σέβονται τον εαυτό τους και τις ανάγκες τους, αλλά και να είναι δίκαιοι με τους άλλους. Πολλά είπα...

Πώς σας αρέσει να περνάτε τον ελεύθερό σας χρόνο;

Σίγουρα δε μου αρέσει να κάθομαι γενικών. Θα κάτω λίγο, θα αράξω και λιγάκι, δεν είμαι υπερενεργητικός, αλλά μου αρέσει να πηγαίνω για κολύμπι στο κολυμβητήριο 3-4 φορές την εβδομάδα. Μου αρέσει επίσης να διαβάζω. Διαβάζω συνήθως το πρωί με το που ξυπνάω και το βράδυ. Α, και βόλτες, φίλους –αν και όχι τόσο συχνά πια–, γιατί όταν μεγαλώνουμε, κλεινόμαστε.

Ο ΟΝΕΙΡΟ

Ποιο ήταν το μεγαλύτερο όνειρο της ζωής σας; Πραγματοποιήθηκε;

Αλλάζουν κάθε φορά τα όνειρά μας... Άλλοτε τα φτάνουμε, άλλοτε συνειδητοποιούμε ότι δεν υπάρχει περίπτωση να τα φτάσουμε. Για παράδειγμα, όταν ήμουν πολύ μικρός ήθελα να γίνω ποδοσφαιριστής. Έπαιζα ποδόσφαιρο σε μια ομάδα κι ήμουν καλός για την ηλικία μου. Ε, σιγά σιγά κατάλαβα ότι δεν ήμουν και για να γίνω επαγγελματίας ποδοσφαιριστής. Μου πέρασε μάλλον και το παράτησα το όνειρό μου. Το επόμενο όνειρό μου ήταν να γίνω σκηνοθέτης, κινηματογραφιστής. Έκανα κάποιες προσπάθειες, σπούδασα, δούλεψα στον κινηματογράφο, έκανα κάποιες μικρού μήκους ταινίες, αλλά και πάλι δεν κατάφερα να νιώσω ακριβώς πως μπορώ εκεί να εκφραστώ. Τελικά επέστρεψα σε ένα από τα όνειρα που είχα όταν ήμουν ακόμα πιο μικρός: να μπορέσω να γίνω συγγραφέας. Αυτό το έπιασα κάπως. Τώρα τα όνειρά μου από δω και μπρος... Να γράψω ένα βιβλίο που πραγματικά θα μου αρέσει πάρα πολύ και θα με εκφράζει πάρα πολύ. Όμως ονειρεύομαι και πιο χειροπιαστά πράγματα, να είναι τα παιδιά μου καλά, η οικογένειά μου, δηλαδή, και τέτοια πράγματα. Δεν ξέρω αν ονομάζονται όνειρα, αλλά οκ.

Π «ΛΕΣΧΗ ΑΛΛΟΚΟΤΩΝ ΠΛΑΣΜΑΤΩΝ»

Εσείς ποιους ανθρώπους θεωρείτε αλλόκοτους;

Η λέξη «αλλόκοτος» έχει συνήθως μια αρνητική χροιά. Για εμένα δεν έχει. Εμένα μου αρέσει το διαφορετικό από το συνηθισμένο! Τώρα, αν πρέπει να δω την αρνητική χροιά, θα έλεγα ότι για μένα αλλόκοτη είναι η ανισότητα που υπάρχει στον κόσμο και την οποία αποδεχόμαστε, γιατί ίσως και να βολευόμαστε...

Στη «Λέσχη Αλλόκοτων Πλασμάτων» μιλάτε για κάποιους ανθρώπους με αλλόκοτα χαρακτηριστικά. Είχατε συναντήσει κάποιους και σας ήρθε αυτή η έμπνευση; Εμπνευστήκατε από ανθρώπους που είχατε γνωρίσει;

Ακούστε, πολλές φορές συνηθίζουμε σε έναν τρόπο, σε καταστάσεις και σε πράγματα που κάνουμε εμείς, οπότε καθετί άλλο μας μοιάζει διαφορετικό και μας δίνει, έτσι, την αίσθηση του αλλόκοτου. Μου έχει τύχει κι εμένα. Εγώ μέσα από το βιβλίο ήθελα περισσότερο να πω ότι όλοι είμαστε κάτι το αλλόκοτο. Από εκείνη ύστερα είτε το αποδεχόμαστε και το κάνουμε ύστερα είτε μας βασανίζει και μας γίνεται βάρος. Οι ήρωες του βιβλίου έχουν αυτές τις δυνάμεις που έχουν. Άλλοτε τις νιώθουν σαν βάρος, επειδή τους το έχουν επιβάλει οι γύρω τους, και άλλοτε αποδέχονται τον εαυτό τους και τότε τις βλέπουν σαν δυνάμεις. Κάπως έτσι είναι.

Τώρα, άνθρωποι που είχαν τέτοιου τύπου ιδιότητες δεν έχω γνωρίσει, παρ' όλα αυτά θα μοιρατώ ένα αστείο περιστατικό. Μια μέρα

ήμουν στο μετρό και σκεφτόμουν το βιβλίο. Όταν έφτασα στην Ομόνοια, χάξευα έξω από το παράθυρο και είδα στην πλατφόρμα μία γυναίκα να περπατάει μα τα πόδια της να μην πατάνε στο έδαφος. Για μία στιγμή, έτσι όπως ήμουν αφηρημένος, έγινε αυτό που... για μία στιγμή το κοιτάς και δε δίνεις σημασία και μετά γυρνάς ξανά έκπληκτος και αναρωτιέσαι τι συνέβη μόλις. Όπως κάνουν στα καρτούν. Ασφαλώς η γυναίκα δεν περπατούσε στον αέρα, ήταν μια διάθλαση του τζαμιού, αλλά εγώ εκείνη τη στιγμή συνέλαβα την ιδιότητα της Ζορζέτ Ποτεπιά, η οποία αιωρείται όταν έχει έντονα συναισθήματα.

Ρ ΜΑΓΙΚΟ ΡΑΒΔΙ

Αν είχατε ένα μαγικό ραβδί, τι θα ζητούσατε να σας φέρει;

Χμμ, αυτή τη στιγμή ένα καφεδάκι. Όχι, αστειεύομαι. Ένα ραβδί τώρα τι να μου φέρει; Λοιπόν, θα ήθελα ένα ποδήλατο σαν κι αυτό που μου κλέψανε πρόσφατα... Ναι, ναι, ορίστε!

Σ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κάποιοι άλλοι –όχι εμείς– λένε ότι οι μαθητές δεν αγαπούν το σχολείο. Πώς φαντάζεστε εσείς το ιδανικό, ας πούμε, σχολείο;

Υπάρχει ιδανικό σχολείο; Δεν ξέρω. Το φαντάζομαι, πάντως, λιγότερο καταπιεστικό. Φαντάζομαι ένα σχολείο όπου η γνώση και η μάθηση να πηγάζουν μέσα από την αλληλεπίδραση με το περιβάλλον και μέσα από την ίδια τη ζωή. Φαντάζομαι ένα σχολείο με λιγότερο αυστηρό πρόγραμμα και όχι άμεσα συνδεδεμένο με τις εξετάσεις και την απομνημόνευση. Οι πανελλήνιες εξετάσεις είναι σαν μία επίδειξη ικανοτήτων εκείνης της στιγμής. Θα ήταν πολύ πιο σημαντικό να μέναμε στην ουσία... Εξίσου σημαντικός είναι και ο ρόλος του δασκάλου, αλλά κι αυτός μερικές φορές μπαίνει σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Τέλος πάντων. Το σύστημα πολλές φορές οδηγεί σε έναν παραλογισμό.

Τ ΤΑΞΙΔΙ

Ας υποθέσουμε ότι μόλις κερδίσατε ένα ταξίδι στον χωροχρόνο. Πού θα ταξιδεύατε, σε ποια εποχή και ποιο ιστορικό πρόσωπο θα θέλατε να συναντήσετε;

Χωρίς να το έχω σκεφτεί πολύ, το πρώτο που μου ήρθε στο μυαλό ήταν να πάω σε μια πόλη σαν τη Φλωρεντία στα χρόνια της Αναγέννησης, να συναντήσω τον Ντα Βίντσι ή τον Μιχαήλ Άγγελο. Θα ήθελα να δω την προσπάθεια των ανθρώπων να απομακρυνθούν από τις δεισιδαιμονίες και την επιβολή της αυστηρής εκκλησίας και της θρησκείας. Τη στροφή προς την πνευματική αναζήτηση, την επιστήμη, την τέχνη, τα γράμματα... Σε μια τέτοια εποχή θα ταξίδευα.

Υ ΥΣΤΕΡΟΦΗΜΙΑ

Έχετε κερδίσει το Κρατικό Βραβείο Παιδικού και Εφηβικού Λογοτεχνικού Βιβλίου και έχετε αποσπάσει αρκετές διακρίσεις. Τι σας ικανοποιεί περισσότερο; Να βραβευτεί ένα βιβλίο σας ή να κάνει περισσότερες πωλήσεις;

Το να σε βραβεύουν άνθρωποι του χώρου, (πανεπιστημιακοί, συγγραφείς, εικονογράφοι, κριτικοί) είναι χαρά και τιμή μεγάλη. Εκείνη τη στιγμή νιώθεις μία μικρή δόση περηφάνιας και

ίσως ματαιοδοξίας. Νομίζω όμως ότι προτιμώ τα βιβλία μου να διαβαστούν πολύ και να γεννήσουν ιδέες στους ανθρώπους. Αυτό για μένα είναι το πιο σημαντικό.

Φ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑ

Πώς πιστεύετε ότι μπορούν οι έφηβοι να έρθουν κοντά στο βιβλίο;

Νομίζω ότι θα βρουν τον δρόμο ψάχνοντας αυτά που τους αρέσουν, γιατί δεν είναι όλα τα βιβλία για όλους. Κάποιο βιβλίο δε μας αρέσει ή το βρίσκουμε βαρετό και κάπως έτσι λέμε ότι δε μας αρέσει το διάβασμα, ενώ αν βρίσκαμε αυτό που μας πάει, θα μπορούσαμε πολύ πιο εύκολα μετά να γίνουμε αναγνώστες και να ανακαλύψουμε και άλλα λογοτεχνικά είδη. Ένα στοιχείο μεγάλο και σημαντικό είναι η οικογένεια. Οι γονείς συχνά παραπονιούνται «τι να κάνω, δε διαβάζει το παιδί μου». Τους ρωτώ: «Εσείς διαβάζετε;». Απαντούν: «Όχι πια, πού να βρω χρόνο;» κτλ. Όταν μέσα στο σπίτι δε θεωρείται σημαντικό το βιβλίο, πώς περιμένεις ο άλλος να διαβάσει; Είναι μία αλυσίδα πραγμάτων. Και σίγουρα έχει σημασία και το σχολείο. Οποσδήποτε μπορεί να παίζει πολύ θετικό ρόλο, αλλά χρειάζεται προσοχή η επιλογή των βιβλίων, γιατί μπορεί όσα προτείνονται να είναι βαρετά για τα παιδιά και να έχουμε το ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα. Η λογοτεχνία είναι και ψυχαγωγία, είναι και απόλαυση...

Εσείς τι είδους βιβλία διαβάζετε;

Εγώ διαβάζω διάφορα είδη. Πεζογραφία, ιστορικά, ποίηση δοκίμια... Πρόσφατα διάβασα το βιβλίο του Γιάννη Μανέτα με τίτλο Τι θα έβλεπε η Αλίκη στη Χώρα των φυτών. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά καλογραμμένο κείμενο που ασχολείται με τις παράξενες ιδιότητες των φυτών. Δεν είχα διαβάσει ποτέ κάτι ανάλογο και με εντυπωσίασε.

Χ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Τι σας κάνει να χαμογελάτε;

Χαμογελώ γενικά εύκολα. Όπως εδώ, ας πούμε. Αυτό με κάνει να χαμογελώ σίγουρα. Δύσκολα μπορώ να αντισταθώ, όταν μου χαμογελάνε οι άλλοι. Χαμογελώ στα όμορφα πράγματα, όπως και αν τα ορίζουμε.

Ψ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Πώς βλέπετε αυτόν τον νέο ψηφιακό κόσμο μέσα στον οποίο ζούμε;

Υπάρχουν δύο όψεις, όπως και στα περισσότερα πράγματα: Από τη μια, έχουμε πρόσβαση στη γνώση και μας βοηθάει στην έρευνα. Όταν, για παράδειγμα, έγραφα το *Τίγκρε*, που διαδραματίζεται στη Βραζιλία (εγώ δεν έχω πάει, αλλά ο ήρωάς μου ζούσε εκεί), έπρεπε να ψάξω πάρα πολύ καλά, ώστε να βρω όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για τη χώρα. Πώς θα γινόταν; Μπήκα στο street view της Google και περιφερόμουν στις γειτονιές του Ρίο, ώστε να δω πώς είναι. Όλα αυτά τα πράγματα αν δεν υπήρχε η τεχνολογία, δε θα γίνονταν. Ένα απλό παράδειγμα φέρνω. Σε πάρα πολλά πράγματα μας βοηθάει. Σε άλλα, όμως, νομίζω ότι βάζουμε από μόνοι μας δυσκολίες στον εαυτό μας και χωρίς λόγο. Έχουμε μια εμμονή με το κινητό μας, το κοιτάμε όλη την ώρα, βγάζουμε φωτογραφίες, τις ανεβάζουμε

στο Instagram. Μέσα μας να είμαστε στεναχωρημένοι, αλλά μπροστά να φαινόμαστε ωραίοι με δεκαπέντε χιλιάδες φίλτρα. Κι όλη αυτή η κακή χρήση των social media. Σε όλο αυτό προστέθηκε και η τεχνητή νοημοσύνη, και τα πράγματα πάνε να γίνουν ακόμα χειρότερα.

Πιστεύετε πως ο ψηφιακός κόσμος, ο υπολογιστής και το κινητό μπορούν να αντικαταστήσουν το βιβλίο;

Το βιβλίο ως αντικείμενο; Γιατί κάλλιστα μπορείς να διαβάσεις επίσης στο κινητό σου ή στον υπολογιστή σου ή σε μια από τις ειδικές συσκευές που είναι για ανάγνωση μόνο. Μοιάζει αρκετά με βιβλίο. Αυτό δεν αλλάζει ιδιαίτερα, έτσι; Αλλά στο θέμα το ουσιαστικό, δηλαδή της ιστορίας, δε νομίζω ότι μπορεί να το αντικαταστήσουν, γιατί πάντα θα έχουμε την ανάγκη να μοιραζόμαστε ιστορίες, να ζούμε καταστάσεις μέσα από την ανάγνωση.

Ω ΩΡΑ ... για το φινάλε

Θα διαβάσουμε σύντομα ένα καινούριο σας βιβλίο;

Ναι, η αλήθεια είναι ότι θα κυκλοφορήσει τον Μάιο από τις Εκδόσεις Πατάκη. Κι έχετε την αποκλειστικότητα, γιατί μόνο εσείς το γνωρίζετε ως τώρα. Πρόκειται για ένα μυθιστόρημα με τίτλο *Αμφίβια*. Μη φοβάστε, δε μιλάει για βατράχια. Μιλάει για δυο παιδιά 16 χρονών που ζουν σε διαφορετικές περιοχές της Αθήνας και δε γνωρίζονται μεταξύ τους. Είναι δυο ζωές παράλληλες μέχρι τη στιγμή που συναντιούνται. Είναι μια ιστορία που διαδραματίζεται στην Αθήνα του σήμερα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ!!!

Την ομάδα του Ομίλου Δημοσιογραφίας του Πρότυπου Γυμνασίου Αναβρύτων συντόνισε η φιλόλογος Κátια Τσαγκάρη.

Συμμετείχαν οι μαθητές και μαθήτριες: Αδρακτά Μαρία, Γιαννάκος Βασίλης, Δαμάσκος Γεώργιος, Δένδης Σταύρος, Θεοδωρόπουλος Ιωάννης, Κουρβετάρης Ιάσωνας, Λογοθέτη Λυδία, Κίσσας Θεοδωρής, Μαμάτσης Χρήστος, Μπλάνα Βασιλική, Παπανδρέου Νικόλας, Πάτσκα Ναταλία, Ρουμπή Εμμανουέλα, Σακελλάρης Ανδρέας, Τσακωνάκη Διονυσία, Τσαλούχος Νικόλας, Χαρατζά Αλίκη, Ψύλλος Μάριος.

Ο Μήνας Εφηβείας των Εκδόσεων Πατάκη που ξεκίνησε ως δράση το 2011 αποτελεί μια σειρά εκδηλώσεων που απευθύνονται στους εφήβους, στους γονείς τους και στους εκπαιδευτικούς. Εισηγητές στις εκδηλώσεις είναι συγγραφείς, άνθρωποι των τεχνών, επιστήμονες – συνεργάτες και φίλοι των Εκδόσεων Πατάκη, που παρουσιάζουν θεματικές τις οποίες έχουν προσεγγίσει μέσα από το λογοτεχνικό, καλλιτεχνικό ή επιστημονικό τους έργο. Μέσα από τον Μήνα Εφηβεία οι νέοι παροτρύνονται σε πολιτιστικές δράσεις και ενθαρρύνονται να συμμετέχουν δημιουργικά, να πάρουν τον λόγο και να βρουν νέες διόδους έκφρασης.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

